

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om op-hævelse af lov om by- og landzoner [af Hans Bjerregaard m. fl.].

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 38) findes i tidenden sp. 3731).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget
forkastedes med 110 stemmer mod 25.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om æn-dring af toldloven.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 21) findes i tidenden sp. 3728).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ib Christensen (DR):

Ved førstebehandlingen gav jeg udtryk for retsforbundets modstand mod denne lovgivning, der er en toldlovgivning og en EF-følgelovgivning. De fremskridt, der er i denne lovgivning med hensyn til en liberalisering, er minimale i forhold til de klare pro-tektionistiske tilbageskridt, der er, og de intentioner, der er, og min gruppe vil derfor stemme imod det pågældende lovforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget
vedtoges med 126 stemmer mod 9.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsmi-nisteren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om æn-

dring af selskabsskatteloven. (Ændring af beskatningsprocenterne).

(Lovforslaget (nr. 116) findes i tillæg A. sp. 2173, fremsættelsen i tidenden sp. 3172).

Lovforslaget sattes til forhandling:

Camre (S):

Det foreliggende lovforslag er et led i regeringens finansielle foranstaltninger og udgør en del af det forlig herom, som er ind-gået mellem venstre, centrum-demokrater-ne, kristeligt folkeparti og mit parti, social-demokratiet. Forslaget indebærer en forhø-jelse af selskabsskatterne, for aktieselskaber fra 36 til 39 pct., for brugsforeningerne lige-sådan, for indkøbs-, produktions- og salg-sforeninger fra 14 til 15 pct., for gensidige forsikringsforeninger og legater fra 34 til 37 pct. og endelig for udenlandske selskaber med filialer her i landet samme forhøjelse, fra 34 til 37 pct.

Den forrige regering fremsatte den 4. ok-tober 1973 et forslag om forhøjelse af sel-skabsskatterne, et forslag, der på grund af valget ikke nåede at blive gennemført. Jeg skal ikke skjule, at jeg finder den tidligere regerings forslag noget bedre end dette. Det tidligere forslag indeholdt kun 2 satser, nemlig 17 pct. og 40 pct., mod dette forslags 3 satser, og det indeholdt en afskaffelse af fradraget på halvdelen af den skattepligtige indkomst, dog højst 2½ pct. af aktiekapita-len, henholdsvis 1¼ pct. af foreningsfor-muen for de skattepligtige foreninger, mens det nuværende forslag ikke rører ved disse indkomstfradrag. Dermed gav den socialde-mokratiske regerings forslag 300 mill. kr. i merindtægt til det offentlige, mens det nye forslag kun giver 200 mill. kr., og det bety-der altså, at der er 100 mill. kr. mindre til at lette den personlige indkomstskat med.

Et andet væsentligt hovedpunkt for soci-aldemokratiet er, at vi ønsker at fjerne af-standen mellem skatteprocenten for den personlige indkomst og skatteprocenten for aktieselskaberne, de skattepligtige forenin-ger og legater. Jeg vil gerne her have lov til at citere, hvad finansministeren i den social-demokratiske regering, hr. Grünbaum, sagde herom i sin fremsættelse af den tidligere regerings forslag den 4. oktober 1973, fordi

[Camre.]

jeg synes, problemet deri er så klart udtrykt. Jeg citerer fra tidenden 1973-74, 1. samling, sp. 102:

„Den nu foreslåede forhøjelse må ses som udtryk for et ønske om at skabe mere balance mellem personbeskatningen og selskabsskatten af den indkomst, der opspares i selskaberne.

Ved den foreslåede forhøjelse af selskabsskatten mener regeringen i øvrigt at kunne imødegå en del af de transaktioner af forskellig art, der i de senere år er foretaget med sigte på at omgå de høje personskatter. At komme disse såkaldte legale skatteunddragelser til livs er et af målene med regeringens skattepolitik.“

Så længe der er en skattemæssig fordel ved at overføre indkomst fra personlig beskatning til beskatning i aktieselskaber eller legat, vil vi se disse overførsler gennemført, og der er altså tale om et hul i skattesystemet, som ikke bør accepteres.

Det er vor fejl som politikere, at vi indretter et skattesystem, der åbent opfordrer til forvridninger, som udhuler skattesystemet selv og giver befolkningen en naturlig baggrund for mistillid til retfærdigheden i lovgivningen. Derfor bør vi gå videre, end dette forslag vil. Den forrige regerings forslag var et noget større skridt, om end også kun et skridt, der førte os et stykke ad den rigtige vej.

Det er vigtigt for mig at sige, at socialdemokratiet ønsker at flytte vægten i beskatningen bort fra den alt for høje og ofte uretfærdige personlige indkomstskat og over på andre skatteformer, og derfor kan vi naturligvis tilsige regeringens forslag vor støtte, og vi kan love en hurtig udvalgsbehandling.

Glistrup (FP):

Mod fremskridtspartiets protest fik finansministeren for et par måneder siden gennemført en forhøjelse af indkomstbeskatningen af dødsboer fra 35 til 40 pct. som et led i en ajourføring af skattesystemet. Nu går finansministeren så videre ad den vej og siger, at aktieselskabers og anpartsselskabers indkomstbeskatning skal forhøjes fra 36 til 39 pct., andelsforeningers fra 14 til 15 pct. og legaters og foreningers fra 34 til 37 pct.

Der er vist ingen i dette ting, der kan

være i tvivl om, hvordan fremskridtspartiet stiller sig til forslag om at forhøje indkomstskatteprocenter. Vi er imod.

Vi har selvfølgelig lyttet til de argumenter for forhøjelsen, som hr. Camre kom med, og som vel kunne sammenfattes i to argumenter.

For det første siger hr. Camre, at det provenu, der kommer ud af denne forhøjelse, skal bruges til at lindre den personlige indkomstskat med. Så gammel er jeg dog i politik, at jeg ved, at det er der intet indhold i. Der er tale om forhøjelser, som giver et provenu, der er mindre end $\frac{1}{2}$ pct. af de personlige indkomstskatters provenu; og at der er nogen, der tror noget som helst på, at denne indkomstskatteforhøjelse vil blive brugt til at lindre de personlige indkomstskatters provenu og det personlige indkomstskattetryk med, det tror jeg så godt om hr. Camre, at jeg tror, han ikke engang selv mener, at det virkelig skulle være tilfældet.

For det andet sagde hr. Camre — og det er jeg i og for sig enig med ham i — at man ønsker at mindske forskellen mellem beskatningsprocenterne for personer og beskatningsprocenterne for selskaber. Her kan hr. Camre og fremskridtspartiet mødes, men unægtelig med den forskel, at hr. Camre og hans parti kun har kendt én eneste vej for at nå dette mål, nemlig at forhøje og forhøje og forhøje og forhøje beskatningsprocenter, og det er altså det, som man nu igen vil. Fremskridtspartiet kender også kun én vej til at formindske gabet mellem høje og lave beskatningsprocenter, nemlig at sænke, sænke og atter sænke de høje procenter. I målsætningen er vi altså enige, vi skal meget gerne have udlignet forskellen, men vejene er unægtelig forskellige efter den socialdemokratiske ideologi og fremskridtspartiets ideologi. Men vi mødes ved næste milepæl, ved næste folketingsvalg, og kan så få forelagt for vælgerne, om de foretrækker den ene eller den anden fremgangsmåde med hensyn til at løse det problem.

Fremskridtspartiet er selvfølgelig klar over, at over for den firpartiskatteforhøjelsesaftale, som fryser dette ting fast i det kommende år, har vi ingen muligheder for at komme igennem med de synspunkter, jeg har gjort gældende, men jeg vil da bebude,

[Glistrup.]

at vi vil fremsætte et ændringsforslag til § 2, således at loven i hvert fald ikke får tilbagevirkende kraft, men således at den først kommer til at gælde fra og med skatteåret 1975-76.

Jens Foged (V):

Det foreliggende lovforslag er en afdæmpning af det forslag, som forelå fra den forrige regering, med ca. 100 mill. kr., og vi kan tiltræde denne afdæmpning.

Det hele skal jo, som finansministeren også har nævnt, ses i sammenhæng med vor indtræden i EF. Sammenlignet med, hvordan selskabsbeskatningen er i disse lande, skulle vi efter det her foreliggende forslag alligevel ligge på et niveau, som er rimeligt, når det skal sammenlignes med EF-landenes beskatningsforhold.

Vi kan derfor anbefale, at lovforslaget gennemføres, og gør opmærksom på, at der bl. a. også er et merprovenu til kommunerne på 45 mill. kr.

Venstre finder sådan set, at et af de største problemer i forbindelse med denne beskatning er dobbeltbeskatningen. Vi finder, at aktieselskabsskat plus den efterfølgende personlige skat kan indebære en opbremsning af initiativ til at investere i produktive virksomheder, og mener, at der må kunne findes en mere afdæmpet afvejning af disse forhold.

Der har da også været en betænkning, nr. 640 af 1972, vedrørende dobbeltbeskatningen, hvori er blevet fremlagt en skitse, og jeg vil gerne opfordre finansministeren til at tage disse ting op til en nøjere drøftelse. Den finder vel ikke sted og kan vel ikke finde sted i anledning af dette forholdsvis lille lovforslag, men det er jo ikke meningen, at erhvervsstrukturen skal tage en helt anden retning her i vort land, og derfor er det væsentligt for os, at dobbeltbeskatningen indrettes så lempeligt, at erhvervsstrukturen ikke ændres.

Vi har i øvrigt kun det ønske, at lovforslaget hurtigst muligt bliver gennemført, da

loven jo skal gælde allerede for indeværende skatteår, så vi beder om en hurtig udvalgsbehandling.

Dagmar Andreasen (RV):

Som det allerede er sagt af de tidligere talere, havde vi jo et forslag til behandling i efteråret, som var fremsat af den daværende finansminister, hr. Grünbaum, og det ligner jo det her i princippet. Der er ikke anden forskel ved, at det nu fremsættes af den nuværende finansminister, hr. Anders Andersen, end at der er sket en vis afdæmpning.

Der er ingen grund til, at jeg skal holde en lang tale. Hvad jeg sagde på det radikale venstres vegne om det daværende lovforslag, er stadig væk rigtigt og gælder stadig væk. Det er et i den nuværende situation uhensigtsmæssigt lovforslag. Man modvirker investeringerne i erhvervslivet både direkte og indirekte på et tidspunkt, hvor der i høj grad er behov for dem. Det eneste, der er sket siden forhandlingerne i efteråret, er, at vi nu ligesom har fået et officielt dokument, der bekræfter alt, hvad der fra det radikale venstres side blev sagt i oktober måned.

Hr. Camres forklaring på sammenholdelsen og ligestillingen mellem privat indkomstskat og selskabsskat holder jo ganske enkelt ikke i betragtning af, at alle udbytter fra selskaber igen bliver beskattet efter reglerne om personlig skat, når de trækkes ud til forbrug.

Når der i fremsættelsen og også i bemærkningerne til lovforslaget står, at det er et led i finanspolitikken, er det jo det dårligst tænkelige motiv, man kan finde, netop i betragtning af, at finanspolitikken bruges for at indskrænke margenen mellem forbrug og produktion, for her nedsætter man igennem lovforslaget produktionen. Det er en gammel teori, som måske var rigtig for 30 år siden, men den gælder ikke i det nuværende samfund.

Det, som egentlig har været mest interessant i forbindelse med dette lovforslag, har været at læse den tale, hr. Jens Foged holdt i

[Dagmar Andreassen.]

oktober måned. Nu forstår jeg udmærket, at hr. Jens Foged talte med så dæmpet stemmeføring, at jeg havde meget svært ved at forstå, hvad der blev sagt. Men jeg måtte dog slutte, at hr. Jens Foged var for lovforslaget, og det kan vel ikke forundre, selv om det er noget af en kovending. Der blev sidste gang af hr. Jens Foged sagt — jeg citerer fra sp. 624-625 i folketingets forhandlinger 1973-74, 1. samling:

„Vi finder, at disse forhøjelser er helt malplaceret i den givne situation, netop nu ved indgangen“ . . . osv., „hvor vi bør investere . . .“

Der er ikke megen sympati at hente i det radikale venstre for lovforslagets gennemførelse på nuværende tidspunkt.

Der er ét punkt, vi gerne i udvalget vil være med til at undersøge, nemlig om de påstande holder, der bliver fremsat om, at selskabsskatten er lavere i Danmark end i andre lande, når vi sammeligner med den dobbeltbeskatning, der finder sted i Danmark, og når vi sammenligner med det, man har ud af at investere penge i andre objekter i Danmark. Men det er noget, som hører udvalgsarbejdet til, og dér skal vi i hvert fald gerne medvirke.

Stetter (KF):

Den konservative gruppe afviser dette lovforslag, der som allerede nævnt af hr. Camre er et led i forliget mellem regeringen og de 4 forligspartier. Det er ikke højere skatter, heller ikke højere selskabsskatter, vi har brug for, tværtimod.

Hr. Camre fremførte nogle bemærkninger, som den tidligere finansminister har fremsat vedrørende forskellen mellem personbeskatningen og selskabsbeskatningen. Hr. Camre glemmer, at vor selskabsbeskatning bygger på dobbeltbeskatning, og at selskabsoverskud, som udloddes som udbytte til aktionærerne, således allerede er ramt af den forøgede personbeskatning. Jeg synes, det tjener den nuværende finansminister til ære, at han ikke har fremført dette synspunkt i bemærkningerne.

Alle fagøkonomer, alle økonomiske analyser, inklusive PP II, kommer til det resultat, at vi i de kommende år nødvendigvis skal forøge vore erhvervsinvesteringer, og hvad gør regeringen? Den fremsætter et lov-

forslag, som, alt andet lige, virker i modsat retning. Såfremt forslaget gennemføres, tapper man virksomhederne for 200 mill. kr. om året, som ellers var til rådighed for geninvestering. Det er også inkonsekvent, at regeringen og forligspartierne først gennemfører et forslag om en midlertidig omkostningsdæmpende ydelse, som medfører øget overskud, for få uger senere at gennemføre en permanent forhøjelse af selskabsskatten, dvs. en merskat på virksomhedernes fortjeneste. Det er ulogisk, det er uforståeligt, og vi vil ikke være med.

Finansministeren henstiller i fremsættelsen, at spørgsmålet om ophævelse af dobbeltbeskatningen tages op til overvejelse i skatte- og afgiftsudvalget. Jeg er betænkelig ved den fremgangsmåde, som regeringen her har valgt med hensyn til dette spørgsmål. Jeg havde foretrukket, at regeringen havde fremsat et forslag herom. Et forslag fra regeringen havde haft større chance for at blive vedtaget. Men jeg tolker udtalelsen således, at finansministeren er rede til at udarbejde et ændringsforslag om ophævelse af dobbeltbeskatningen. Vi håber så, at forligspartierne, eller i hvert fald nogle af dem, er frit stillet i denne sag, men jeg vil gerne høre, om det er rigtigt. Jeg håber, at de er frit stillet, og at de eventuelt kan medvirke til, at et sådant forslag gennemføres, for hvis partierne ikke er frit stillet, så er regeringens fremgangsmåde mildest talt ejendommeligt, men det kan vi jo komme tilbage til, når vi har gennemført udvalgsarbejdet.

Vi kan ikke anbefale dette lovforslag.

Børge Johansen (CD):

Det er rigtigt, når finansministeren i sine bemærkninger til lovforslaget siger, at selve selskabsbeskatningen er relativt lempelig her i landet, og jeg tror da også nok, at selskaberne kunne komme over en forhøjelse fra 36 til 39 pct. Men ser man på totalbeskatningen, den, der også går under navnet dobbeltbeskatningen, og som et udvalg i 1972 affattede en betænkning om, ser det ikke nær så rosenrødt ud. Så viser det sig, at udbetalt overskud beskattes med ca. 75 pct., hvis man forudsætter en trækprocent hos modtageren på 60 pct.

Med forslaget vil man altså fjerne endnu et lille stykke af det incitament, der kan

[Børge Johansen.]

være for at investere i dansk erhvervsliv. Det er lettere og sikrere og mere givtigt at interessere sig for obligationer og grunde. Der blæser i forvejen ikke nogen særlig mild vind mod erhvervslivet, dets indtjening kan ikke følge med, og det er betegnende, at man i monopoltilsynet sidder og kun tillader indregning af en fortjeneste, der ligger i underkanten af den gevinst, man kan opnå på en række andre ganske sikre felter. Og det er denne ikke særlig milde vind, man med dette forslag agter at gøre endnu ubehageligere.

I 1972-betænkningen, som jeg omtalte før, er redegjort for selskabsbeskatningen i en række andre lande, og man har gennemgået nogle systemer, som det nok var værd at ulejlig sig med at studere nærmere. Jeg tænker især på det fransk-belgiske avoird fiscal-system. Hvis regeringens forslag kunne give anledning til, at man tog problemet om dobbeltbeskatningen op igen — ikke nødvendigvis på grundlag af 1972-betænkningen, hvis kommissorium var helt umuligt — så vil interessen i mit parti være vakt, men uden dette perspektiv har det ikke i mit parti været muligt at tilvejebringe selv et mindstemål af velvilje over for forslaget, som det ligger her.

Ømann (SF):

Selskabsbeskatningen har siden 1965-66 ligget på det lave niveau, vi nu går ud fra, og det har været øjensynligt længe, at man ikke kan holde et så lavt niveau for selskaberne, mens personbeskatningen ryger op mod himlen. Det spørgsmål, man så må stille sig, er, om de forhøjelser, der her foreslås, står i et rimeligt forhold til den stigning, der er sket i de personlige skatter. Det gør de efter min formening ikke. I S-SF-forliget i efteråret indgik en plan om at forhøje selskabsskatterne til 40 pct., men således at man samtidig afskaffede indkomstradraget på de 2½ pct. Det ville have givet et provenu på 300 mill. kr. Man ser altså forskellen mellem de to forslag, idet det foreliggende forslag giver et provenu på 200 mill. kr.

Der er sagt noget om dobbeltbeskatning, men samtidig er det øjensynligt, at selskaberne har spillet en meget stor rolle i kampen for opnåelse af nulindkomster, og så

kan man jo spørge sig selv: ja men når nu man dobbeltbeskattes så forfærdeligt i selskaberne, hvorfor i alverden lægger man så sin personlige indkomst over i selskaberne, således som der har været tendens til? Det undrer nok befolkningen en lille smule. Jeg tror derfor, at vi skal tage denne snak om dobbeltbeskatning med et korn salt.

Der er et andet spørgsmål, som jeg gerne vil have lov til at rejse i udvalget. Her er nævnt alle mulige og umulige selskabsformer, men der er én, der ikke er nævnt, og det er de såkaldte selvejende institutioner, som i meget vidt omfang arbejder uden beskatning. Det er jo ikke bare De Forenede Bryggerier og Carlsbergfondet, der er fritaget, det er efterhånden en lang række erhvervsforetagender, og det kunne vistnok være rigtigt at rette opmærksomheden lidt mod disse foretagender og se, hvilket omfang denne trafik har taget med at omdanne sin virksomhed til en selvejende, veldædig institution, men alligevel ikke mere veldædig, end at den, der opretter den, sikrer sig et godt udkomme mange år ud i fremtiden.

Det er jo sådan, at dette lovforslag er meget let at stille ændringsforslag til, og jeg vil da ikke love på forhånd, at jeg vil undlade at gøre noget sådant.

Arne Bjerregaard (KrF):

I den økonomiske situation, vi er i i øjeblikket, kan man måske se med en smule velvilje på dette forslag om en forhøjelse af selskabsbeskatningen, men det er i alt fald væsentligt for mig, at vi senere hen i samme åndedrag får lejlighed til at gennemdrøfte hele spørgsmålet om dobbeltbeskatningen.

Jeg tror nemlig, at vi ved denne dobbeltbeskatning, som vi har i øjeblikket, hindrer en gunstig udvikling af vort erhvervsliv, det erhvervsliv, som vi trods alt, som jeg har sagt flere gange, alle skal leve af, fordi mange af dem, der muligvis kunne ønske at erhverve sig aktier i et firma, må erkende, at det kan simpelt hen ikke betale sig. Udbyttet er såre ringe, og derfor lader de være med at købe aktier. Investeringerne i vores firmaer går ned i stedet for at de burde stige.

Hertil kommer en anden ting, som jeg mener er meget vigtig, og som i alt fald for os i kristeligt folkeparti er meget vigtig, nemlig at man ved et mere almindeligt op-

[Arne Bjerregaard.]

køb af aktier, f. eks. fra almindelige mennesker, kunne være med til at sprede ejendomsretten. Dette hindrer man på denne måde.

Nu ved jeg nok, at det er med i vores forligsskitse, at vi skal hæve selskabsbeskatningen, men mig bekendt er der ikke én fra venstres eller regeringens side, som har prøvet på at forhandle med os med hensyn til procentsatsen, og derfor kan vi ingenlunde føle os bundet til den procentsats, som her er sat. Derfor må vi nødvendigvis fra kristeligt folkepartis side bemærke, at vi må forbeholde os vores stilling med hensyn til det foreliggende lovforslag, i alt fald hvad angår de procentsatser, som er angivet.

Selvfølgelig vil vi i den givne situation og under hensyn til forligsskitzen se på det i udvalget, men som det måske er nogle bekendt i forvejen, er jeg ikke så bange for at stille ændringsforslag, heller ikke til dette forslag.

Knud Jespersen (DKP):

Jeg skal gøre nogle korte bemærkninger om det forslag til forhøjelse af selskabsskatter, der foreligger. Det er tinget bekendt, at vi har altid stået på det krav, at beskatningen af selskaber og formuer var alt for lav. Hvad angår selskabsskatterne, hvor beskatningsprocenten er 36 og foreslås forhøjet til 39, vil Danmark selv efter denne forhøjelse fortsat have verdensrekord som et højtudviklet land med en meget lav selskabsbeskatning.

Vi kunne fristes til — og denne fristelse vil vi ikke modstå — at stille ændringsforslag, og vi ser gerne, at selskabsbeskatningen kom op på 60 pct., og at den blev effektiv, men naturligvis skulle denne effektivitet ikke omfatte beskatning af andelsselskaberne — det bliver i høj grad beskatning af forbruget — eller beskatning af brugsforeninger eller anden form for kooperativ virksomhed.

Man bør, når man vurderer selskabsskatterne, tage mindre hensyn til det, der kaldes dobbeltbeskatningen, og større hensyn til, at der er mange, der får deres faktiske indtægter til at forsvinde gennem de fradragsbestemmelser, der findes, og som vi skal behandle senere.

Vi kan altså støtte ethvert forslag, der går

ud på at sætte selskabsskatten i vejret. Vi synes, det foreliggende forslag er alt for beskedent, selv fra en venstre-regering, men nu ser det jo ud til, at dette beskedne forslag måske kan få forliget til at revne, og så vil det i alt fald gøre gavn på den led. Vi er altså positive, men ønsker en endnu strammere beskatning af selskaber og formuer.

Flygaard (DR):

Fra retsforbundets side ser vi med nogen skepsis på det foreliggende lovforslag. Regeringen siger i sine bemærkninger til lovforslaget bl. a., at forslaget om ændring af selskabsskatteloven er et led i regeringens finansielle foranstaltninger. Det lyder meget pænt, men siger ikke så forfærdelig meget. Når man nu ved, at der blandt store virksomheder er mange aktieselskaber, der gennem den omkostningsdæpende ydelse modtager ganske betragtelige beløb, så spørger jeg, om det nu er meningen at hente pengene hjem igen. Jeg synes, regeringen skylder os at svare på dette spørgsmål. Umiddelbart forekommer det, at regeringen ikke alene danser gammeldaws, men også avet om. Regeringen havde i sin tid så travlt med at fortælle befolkningen, at den omkostningsdæpende ydelse virkelig ville dæmpe omkostningerne. Nu spørger jeg: får regeringen nu travlt med at fortælle, at denne forøgelse af beskatningen er med til at forøge omkostningerne? Så ville der trods alt være en vis logik i regeringens politik. Deri ligger ikke en accept af regeringspolitikken; vi synes, den i høj grad er uhensigtsmæssig.

Vi kunne måske have forventet, at regeringen ville have begrundet forhøjelsen med en vis ajourføring i forhold til den almindelige indkomstbeskatning. Hvis det skulle være tilfældet, må vi fra retsforbundets side bede om en forklaring på, hvorledes man har fundet frem til dette ligevægtpunkt.

I forbindelse med forslaget vil jeg også gerne gøre et par andre bemærkninger. Det har altid forekommet os meget uheldigt at foretage en dobbeltbeskatning. Vi erkender, at der for selskabsbeskatningens vedkommende ikke er nogen anden vej end proportionalbeskatning, fordi man ikke kan finde nogen omregningsfaktor mellem en personbeskatning og en selskabsbeskatning på

[Flygaard.]

grund af aktieselskabernes størrelse. Det er vor opfattelse, at man faktisk burde fastsætte beskatningsprocenten ud fra en opgørelse af selskabets indkomst, som indrømmer fuld fradragsret for det udbetalte udbytte. Så ville der ikke længere være tale om dobbeltbeskatning.

Ud fra disse betragtninger vil vi overveje at stille ændringsforslag til anden behandling. Det er vor opfattelse, at man i høj grad har behov for en i dette ords bedste forstand erhvervsvenlig lovgivning, som jo i sidste instans skal skabe basis for en forøget produktion og forbedrede levevilkår for os alle.

Finansministeren (Anders Andersen):

Jeg takker for den lidt blandede modtagelse, forslaget har fået — lige fra direkte afvisning til overvejelser om forhøjelser eller ændringer i nedadgående retning af den procentsats, det provenu, som ligger i det forslag, jeg har fremsat.

Det er rigtigt, som det er blevet sagt, at dette er et led i regeringens forlig med øvrige partier her i folketingssalen, det skal der ikke være nogen som helst tvivl om, og lovforslaget skal derfor ses i sammenhæng med de andre ting, der opnåedes i forbindelse med dette forlig.

Når man nu stiller det op på den måde, at vi med den ene hånd udbetaler penge til erhvervslivet, mens vi med den anden hånd inddrager, jeg havde nær sagt de samme midler, må jeg gøre opmærksom på, at der er nu altså efter min regnestok en vis forskel på 1,9 mia kr. og det par hundrede millioner kroner, som forslaget her omfatter. Man må også erindre, at der i forbindelse med forliget blev gennemført besparelser, som de 4 partier også står sammen om, og som vi jo i næste uge vil komme til at tage stilling til. Derfor kan dette forslag ikke vurderes isoleret. Det må vurderes i sammenhæng med de andre ting, som de 4 forligspartier var enige om.

Når hr. Glistrup giver udtryk for, at han ikke tror på, at en merindtægt på dette område vil få indflydelse på selve den personlige beskatning, så vil jeg dog gerne sige til hr. Glistrup, at hvis der i folkettinget er tilslutning til, at der øves en meget nøje kontrol med udgiftsproblematikken, hver gang vi kan fastholde eller nedsætte det of-

fentliges udgifter, vil enhver indtægtsforøgelse kunne medvirke til at bringe den personlige beskatningsprocent ned. Det er en jævn regning efter den regnebog, jeg har lært, da jeg gik i skole, men jeg er nu tilbøjelig til at tro, at det stadig væk holder, uden hensyn til hr. Glistrups bemærkninger i den anledning.

Der har været rejst spørgsmålet om dobbeltbeskatning. Jeg har nævnt det i fremsættelsestalen til lovforslaget ud fra den betragtning, at det nok er et problem, man bør beskæftige sig med, men jeg vil også gerne understrege, at det er ikke noget enkelt problem, og hvis man skal fastholde det samlede provenu og ophæve dobbeltbeskatningen, så er der nok nogle problemer, nogle vanskeligheder, som skal nøje analyseres. Det er klart, at hvis man ophæver dobbeltbeskatningen og sætter provenuet ned, så er en ophævelse af dobbeltbeskatningen naturligvis enklere, end hvis man skal fastholde det provenu, man har på aktieselskabsbeskatningens område. Jeg har ment, det var rigtigt og hensigtsmæssigt, at man i folketingsudvalget overvejede disse problemer, kunne få lejlighed til en analyse. Jeg vil nok stille mig tvivlende over for, om det vil være muligt med den tid, der er levnet, inden dette forslag gerne skulle være vedtaget i folkettinget, at få løst spørgsmålet, men man kan måske forberede en senere løsning af dette problem, og jeg vil stille mig velvilligt over for en sådan analyse og over for en senere løsning af problemet.

Camre (S):

Jeg vil gerne til hr. Glistrup sige, at det naturligvis er fuldstændig rigtigt, når hr. Glistrup påpeger, at der i dette forslag kun er ganske lidt at bruge til nedsættelse af de personlige indkomstskatter. Men på den anden side: mange bække små . . . Derfor har også dette lidet ret.

Hr. Glistrup nævnte også, at han gerne ville være med til en tilnærmelse af forskellen mellem aktieselskabsskatten og indkomstskatten, men sandelig ved en nedsættelse af indkomstskatten. Ja, naturligvis, det er vi da også i allerhøjeste grad interesseret i. Men man må bare være opmærksom på, at skal man have indkomstbeskatningen bragt ned, så må man finde andre skatter, som man sætter op. Det er altså en

[Camre.]

nødvendighed i kampen mod indkomstskatten at komme med realistiske forslag om andre skatteformer, og det håber jeg hr. Glistrup vil nå frem til. Sker det ikke, vil jeg begynde alvorligt at tvivle på, om hr. Glistrup virkelig er en helhjertet modstander af indkomstskatten.

Jeg vil gerne sige til spørgsmålet om dobbeltbeskatning, som er rejst både af fru Dagmar Andreasen og af hr. Stetter, at da jeg citerede hr. Grünbaums tidligere fremsættelsestale, så sagde jeg udtrykkelig det, der stod, at man ønskede „at skabe mere balance mellem personbeskatningen og selskabsskatten af den indkomst, der opspares i selskaberne.“ Vi ved jo alle sammen, at dette netop har relation til den del af indkomsten, som opspares, ikke den del, der udbetales og altså dobbeltbeskattes. Men i de tilfælde, hvor man ser en dannelse af aktieselskaber eller af legater med det formål at lette skatten, ja, dér foreligger jo en sådan opsparing, som ikke drages ud til forbrug.

Endelig vil jeg godt have lov til at sige til hr. Børge Johansen, at jeg ikke rigtig forstod de bemærkninger, han gjorde om centrum-demokraternes totale afvisning af forslaget. Vi har indgået et forlig, i hvilket centrum-demokraterne er med, og et forlig er en samlet helhed. Vi har måttet give os på visse punkter, og andre har givet sig på andre punkter, og vi kan naturligvis ikke acceptere, at en enkelt del bliver taget ud af helheden; derfor må jeg sige, at centrumdemokraterne må tænke om på dette område, for ellers sprænger man forliget.

Glistrup (FP):

Jeg takker de to regeringspartier, fordi de begge har erklæret sig enige med mig i, at det gælder om at få den personlige indkomstskat nedsat. Men det tør nok siges, at det giver anledning til eftertanke, hvordan de to regeringspartier begrundede dette. Det store parti siger: Ja, ja, når vi skal sætte indkomstskatten ned, altså skatten ned for nogle skatteborgere, så må vi jo forhøje skatten for andre skatteborgere, det må da være logisk, det må man da kunne forstå i fremskridtspartiet. All right, så forstår vi det. Så kommer vi til det fungerende regeringsparti, hvis finansminister siger, at han

har haft en regnebog i skolen, der siger, at hvis man bare hele tiden fører nøje udgiftskontrol, så må de 200 mill. kr. til syvende og sidst bule ud, så de kan bruges til indkomstskattens nedsættelse. Jeg kan kun sige til den højtærede finansminister, at jeg havde nøjagtig den samme regnebog i skolen, men det, der interesserer mig i denne forbindelse, er ordet „hvis“: „hvis“ vi fører en nøje udgiftskontrol, så bliver det resultatet. Jeg mener bare, at dette „hvis“ vil aldrig holde — ikke når vi har en regering, som kører på den måde, at den har aftalt udgiftsbegrænsningen i det kommende finansår til disse sølle 1.550 mill. kr. Så holder finansministrens forudsætning ikke, og derfor fører det ikke til lempelse af den personlige indkomstskat, at vi kræver nogle flere penge ind af skatteborgerne, her af aktieselskaberne. For at sige det med hr. Camres ord: mange bække små kan nok gøre en stor å, men de kan også forsvinde i en forplumret undergrund af bevillinger til Roskilde universitet og lignende unødvendige udgifter; det er det, der plejer at blive resultatet, og det bliver også resultatet her med den divergens, der er mellem de to regeringspartier.

Jens Foged (V):

Det er kun en kort bemærkning til fru Dagmar Andreasen, som fandt, at jeg var lidt mere venlig over for forslaget denne gang end ved sidste behandling af aktieselskabsloven. Det er da ikke så sært, for sidste gang omfattede forslaget en udskrivning på 300 mill. kr., denne gang er det dog kun 200 mill. kr., og så er der givet tilsagn om en kulegravning af spørgsmålet vedrørende dobbeltbeskatning, hvad jeg anser for særdeles væsentligt. Derfor kan jeg vel nok dæmpe mig lidt ned i mine angreb over for forslaget, når det går i den rigtige retning. Forhøjelse af skatter har aldrig været min livret, men åbningen til, at de kan blive lavere, kan jeg gå ind for.

Dagmar Andreasen (RV):

Når hr. Camre siger, at sammenligningen imellem personskatter og aktieselskabsskatter i hans indlæg og i finansminister Grünbaums fremsættelse sidste efterår specielt gik på de enkeltmandsejede virksomheder, der skal reinvestere, så vil jeg meget gerne medgive hr. Camre, at her ligger en

[Dagmar Andreasen.]

uheldig forskelsbehandling, som der dog nu er åbnet adgang til at undgå, for de enkeltmandsejede virksomheder, der skal investere meget, ved, at de kan lave anpartsselskaber. Jeg har altid troet på, at det også var muligt at lave den samme lempelse for enkeltmandsejede virksomheder for den del af deres overskud, de reinvesterende. Det har indtil nu ikke været muligt for mig at finde skatteeksperter, der har udarbejdet regler for det, men nu har vi fået anpartsselskabsloven, og derigennem kan sidestillingen skabes.

Jeg vil gerne have lov at sige i anledning af den diskussion, der er foregået heroppefra om, hvorvidt denne forhøjelse af selskabsskatten kan være med til at nedsætte indkomstskatten, at det jo er naivt at tro, at vi, inden vi fuldstændig har ændret vort samfundssystem, kan få nedsat den personlige indkomstskat. Det eneste, vi kan gøre os håb om, er at undgå, at skattetrykket fortsat stiger, og en af vejene til det er anvist igennem PP II, nemlig ved at sætte produktionen i vejret. Hvad foreslår man nu? Nu foreslår man nogle foranstaltninger, der kun kan virke modsat. De 150 mill. kr., man her får mere ind i skat, ville gøre langt mere gavn med hensyn til at få den personlige indkomstskat ned ved at få sat produktionen i vejret. Det er nemlig skattetrykket som sådan, der tæller, og ikke spørgsmålet om, hvad det drejer sig om i kroner og øre.

Jeg glæder mig meget til at se, hvad regeringspartiet kan love os med hensyn til at lette dobbeltbeskatningen. Jeg har ikke set konkrete forslag, men jeg er glad for det løfte, der ligesom lå i både finansministerens og hr. Jens Fogeds tale — det spørgsmål skal vi følge med meget stor interesse.

Stetter (KF):

Jeg er enig med finansministeren i den bemærkning, at dobbeltbeskatningen ikke er noget enkelt problem. Men hvorfor sender man så problemet uløst i folketingets skatte- og afgiftsudvalg? Et folketingsudvalg egner sig ikke til at være en studiekreds eller til at foretage en analyse af et problem. Men for nu at undgå et eventuelt arbejde i folketingets skatte- og afgiftsudvalg, som kunne vise sig at være unødvendigt — vi har nok andet at tage os til — vil jeg gentage mit

spørgsmål, om forligspartierne overhovedet er frit stillet med hensyn til at behandle spørgsmålet om ophævelse af dobbeltbeskatning.

Jeg har en anden bemærkning, der vedrører det indgåede forlig, hvor man under punkt 5, skatterne, skriver, at man er enig om en forhøjelse af selskabsskatterne. Jeg vil gerne høre også med henblik på arbejdet i skatteudvalget, om forligspartierne er enige om, hvilken forhøjelse der skal gennemføres.

Ømann (SF):

Nu er der jo efterhånden leveret et par regnestykker heroppefra. Det, hr. Jens Foged leverede, var vel nok det ejendommeligste. Sidste gang vi diskuterede denne sag, var hr. Jens Foged 100 pct. imod. Nu, hvor provenuet er gået ned fra 300 mill. kr. til 200 mill. kr., skulle det vel logisk føre til, at hr. Jens Foged i dag måtte være 2/3 imod. Men nu er han for. Det var et andet regnestykke, som blev stillet op her. Det blev nemlig stillet i udsigt, at de 200 mill. kr., som dette forslag skal indbringe, skal bruges til nedsættelse af indkomstskatten. Ja men så vil jeg da gerne foreslå en fremgangsmåde. For at de ikke skal forsvinde i et eller andet dybt hul, som hr. Glistrup talte om, vil jeg foreslå forligspartierne, at vi i betænkningen får indføjret, at regeringen til september skylder os en nedsættelse af de personlige skatter med det beløb, det her drejer sig om. Ellers har talen om de mange bække små ikke megen realitet, og jeg tror, at befolkningen snart vil se realiteter.

Flygaard (DR):

Jeg vil gerne spørge finansministeren direkte, hvilken virkning har tror den foreliggende forhøjelse vil have på omkostningsniveauet. Vil finansministeren erkende, at der her bliver tale om en omkostningsforhøjelse? — i analogi med det, regeringen sagde, da man gennemførte en omkostningsdæmpende ydelse.

Finansministeren (Anders Andersen):

For at der ikke skal være nogen misforståelse, vil jeg gerne sige til hr. Glistrup, at hvis jeg brugte udtrykket „hvis“, så skal det ikke tages bogstaveligt. Jeg kan love hr. Glistrup, at der skal nok komme reformer

[Finansministeren.]

med hensyn til nedsættelse af udgifterne for det offentlige, og at man fra regeringspartiet vil fremlægge sådanne forslag i forbindelse med den kommende finanslov. Ethvert provenu vil naturligvis indgå i mulighederne for at påvirke trækprocenten. Men det er ikke ud fra den betragtning — det vil jeg dog gerne sige — vi møder med dette forslag, som giver et provenu på 200 mill. kr., det er ud fra den forligsbetragtning, som jeg gav udtryk for. Men hr. Glistrup sagde, at han var mod forslaget, fordi det ikke ville bevirke en nedsættelse af indkomstskatten i givet tilfælde, og det var den betragtning, jeg vendte mig mod, for den er ikke rigtig. Enhver indtægt vil kunne medvirke til, at trækprocenten formindskes.

Jeg er da enig med fru Dagmar Andreasen om, at vi skal undgå, at skattetrykket stiger — jeg tænker her på de personlige skatter, og det tror jeg vi nemt kan blive enige om — men det forudsætter, at der her i folketinget er vilje til at begrænse statens, det offentliges udgifter i tilstrækkeligt omfang. Dette være også sagt til hr. Ømann, når der senere skal tages stilling til en udgiftsreform, som vil blive fremlagt fra regeringens side; man kan ikke i det ene øjeblik være parat til at bevilge enhver udgift og i det næste øjeblik tale om det store skattetryk på den personlige beskatning. Der skal være en vis sammenhæng i den argumentation, som man fører frem. Det føler jeg i hvert fald for mit vedkommende; jeg vil gerne have en sammenhæng i det.

Man taler om, at dette forslag vil belaste erhvervslivet, og man kunne næsten føle, at der lå i udtalelserne, at det ville sætte enhver investeringsmulighed i stå. Skal man nu ikke lige tage og udtrykke sig lidt mere moderat i den forbindelse. Jeg tror overhovedet ikke, at det vil påvirke erhvervslivets investeringer spor. Dertil kommer, at der også i skatte- og afgiftsudvalget ligger et forslag om øgede muligheder for at hensætte på investeringsfond. Det virker altså i modsat retning, og det kunne man passende også have taget med ind i vurderingen. Det forslag er altså ikke ført frem til endelig vedtagelse her i folketinget endnu. Det er altså et forslag, der trækker den anden vej, og det synes jeg da også der er grund til at gøre opmærksom på, når man nu ligesom vil

lægge større vægt på, skal vi sige ulemperne i forbindelse med dette forslag, end der egentlig er baggrund for.

Hvor megen omkostningsvirkning vil det få, spurgte hr. Flyggaard. Jeg tror, det bliver så lille en omkostningsvirkning, hvis der bliver nogen i det hele taget, at den nok ikke kan regnes ud i procenter, måske i promiller.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Jeg forstod finansministerens udtalelse om udgiftsreform på den måde, at der nu fra regeringens side kommer et forslag om nedsættelser af de statslige udgifter, så det virkelig batter og knirker noget, og jeg vil meget gerne have bekræftet, om det er en rigtig forståelse, at vi kan forvente et udspil fra regeringen, hvorefter de statslige udgifter fra finansåret 1975—76 nedsættes meget væsentligt. Kan jeg få det bekræftet, har det været de bedste ord, der er blevet sagt fra denne talerstol i indeværende år.

Men så vil jeg også meget gerne høre, hvornår det forslag kan forventes fremsat; vi ved jo alle sammen, at er vi først kommet et halvt års tid længere frem, kommer de forskellige styrelser og ministerier og andre pressionsgrupper og siger: Ja men det kan skam ikke gennemføres allerede fra 1975—76, for der er så og så lange opsigelsesvarsler for personale og lokaler — og hvad vi ellers har af overflødige ting inden for staten, og som vi skal af med. Derfor vil vi også gerne have finansministerens ord for som tillægsgevinst, at vi får dette forslag om en udgiftsreform her i løbet af en måneds tid eller to, således at vi ved, hvordan vi kan få de statslige udgifter ned fra 1975—76.

(Kort bemærkning).

Stetter (KF):

Finansministeren svarede desværre ikke på mine to spørgsmål. Jeg må tolke det således, at forligspartierne ikke er frit stillet med hensyn til en forhandling om eventuel ophævelse af dobbeltbeskatningen, og jeg må tolke det således, at venstre, regeringen, har ønsket at markere sin holdning: man er positiv over for det, men man erkender altså, at det ikke er realistisk, at vi indleder

[Stetter.]

forhandlinger i skatte- og afgiftsudvalget vedrørende dette spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Dagmar Andreasen (RV):

Finansministeren har jo redegjort for, at dette er et led i det forlig, der er indgået med socialdemokratiet; det er et forlig, som vi kun får lært at kende stykkevis, og som vi kun har fået et vist kendskab til igennem pressen. Samtidig har finansministeren oplyst, at der nu kommer virkelige besparelser på de offentlige budgetter. Men da vi har forstået gennem dagspressen, at regeringen har bundet sig til ikke at gennemføre besparelser, vil jeg bede finansministeren oplyse inden for hvor langt et tidsrum finansministeren har bundet sig til ikke at gennemføre yderligere besparelser end dem, vi får kendskab til igennem finansloven. Hvilken dato udløber denne aftale?

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg skal da gerne svare hr. Stetter med hensyn til, om forligspartierne er bundet af det, som her er fremlagt. Hertil må jeg sige, at vi føler i alt fald ikke fra kristeligt folkepartis side, at vi er bundet til dette forslag. Vi er bundet til en forhøjelse af selskabsskatten, det er vi gået med til, men vi er ikke gået med til dette forslag. Jeg må stadig væk sige, at så vidt mig bekendt er der ingen, der har spurgt vort parti om, hvad vi ønskede med hensyn til procentsatsen ved selskabsbeskatning, og så længe vi ikke er spurgt om det, så længe vi ikke har været med til et forlig med hensyn til procentsatsen, må vi stå åbne for i alt fald at behandle spørgsmålet i udvalget og prøve på at ændre det henimod vores målsætning med hensyn til selskabsbeskatningen. Så frit står vi dog i forliget.

(Kort bemærkning).

Flygaard (DR):

Ja, hvornår får vi denne udgiftsreform?

Hvornår kan vi se hen til, at der kommer forslag fra regeringens side? Der er mange, der nærer store forventninger, og der er ingen tvivl om, at der i dette ting er et flertal for en sådan udgiftsreform. Nu forstod jeg på finansministeren, at han var nær ved den opfattelse, at en forhøjelse af selskabsbeskatningen ikke ville have nogen omkostningsmæssig virkning. Er det udtryk for, at finansministeren er på vej over i en forklaring om, at den omkostningsdæmpende ydelse ikke har nogen nedsættende virkning?

Grünbaum (S):

Det er kun til det ene spørgsmål om dobbeltbeskatningen, om partierne er bundet, som hr. Stetter har spurgt et par gange. Det er vi ikke, og jeg vil gerne give udtryk for, som jeg har gjort tidligere og for ikke så lang tid siden, en positiv indstilling over for, at man får taget det spørgsmål op; det er jo også det, finansministeren har givet udtryk for i sin fremsættelsestale. Det har hele tiden været en forudsætning, at provenuet skulle være uændret, men det synes jeg ikke vi behøver at diskutere i dag. Der er mulighed for at tage det spørgsmål op, og jeg mener ligesom hr. Stetter, at det er uhenigtsmæssigt, hvis man bare siger til folketingets skatteudvalg, at nu skal man dér lave en slags studiekreds for at finde ud af, hvordan det skal gøres. Der skal nok komme et udspil, og så er vi også klar til at være med i de drøftelser.

Finansministeren (Anders Andersen):

Hr. Glistrup ville gerne have at vide, hvornår en udgiftsreform kom, og om det var en udgiftsreform, der kunne få det til at knirke. Nu ved jeg ikke, hvor meget der skal til, for at det knirker i hr. Glistrup, så jeg tør altså ikke garantere for, at det ligefrem kan komme til at knirke i hr. Glistrup og i fremskridtspartiet, men det er i hvert fald målet, at det bliver en udgiftsreform, der kan mærkes, og som kan øve indflydelse på den personlige skatteprocent. Det er den målsætning, der ligger. Hvornår den så

[Finansministeren.]

kommer? Ja, den kommer i hvert fald senest inden den 30. november i år, for inden den 30. november skal finanslovsforslaget for det næstfølgende finansår fremsættes, og den udarbejdes i forbindelse med forberedelsen til finansåret 1975-76 fordi den naturligvis skal være medindarbejdet i de tal, som den finanslov kommer til at indeholde.

Det er da rigtigt, at der er ikke noget for-dækt i, hvad der er aftalt. Det er endda fremlagt i PØ-udvalget: det dokument, som bygger på, hvad der er aftalt imellem de fire forligspartier, er fremlagt i PØ-udvalget, og derfor er det forbavsende for mig, at man under denne debat er så uvidende om, hvad der står. Der står netop om dette, at regeringen har forpligtet sig til at fremsætte forslag om en forhøjelse af selskabsskatterne, og det er også rigtigt, som hr. Arne Bjerregaard sagde, at der ikke er aftalt noget om, hvor stor den forhøjelse skal være. Det kan man diskutere. Jeg har skønnet, og regeringen har skønnet, at det var en passende forhøjelse med 200 mill. kr., hvoraf de 35 mill. kr. går til kommunerne. Hr. Camre, socialdemokratiet, skønner, det er for lidt. Hr. Arne Bjerregaard skønner, det er for meget. Der er rige muligheder for at komme til at drøfte dette provenuspørgsmål under den videre forhandling.

Spørgsmålet om dobbeltbeskatningen er der ikke noget forlig om. Jeg har syntes, det var så vigtigt et spørgsmål, at jeg ville gøre opmærksom på det. Hvis jeg havde ment, det var et led i forliget og noget, der skulle gennemføres nu som et led i forliget, havde det naturligvis været indarbejdet i lovforslaget. Jeg har kun gjort opmærksom på i fremsættelsestalen, at det er et problem, man bør beskæftige sig med, og jeg har megen tillid til skatte- og afgiftsudvalget, hr. Stetter, jeg har i og for sig en vis opfattelse af, at det er sagkyndige folk, der meget nøje analyserer enhver paragraf, der ligger i de skattelovforslag, der fremsættes, og har en selvstændig tænkevirksomhed, og hvis man vil udøve en sådan selvstændig tænkevirksomhed også i forbindelse med dette her i skatte- og afgiftsudvalget, så ser jeg det gerne. Det er såmænd det hele, der ligger i det.

Jeg er positiv over for, at man behandler det.

Formanden:

Jeg er åben for udtalelser om det forslag, der er til behandling, men jeg understreger reglerne, som vi alle sammen kender, om forslags førstebehandling.

(Kort bemærkning).

Flygaard (DR):

Jeg stillede finansministeren et spørgsmål, som jeg ikke fik svar på, men må konstatere, at intet svar også kan være et svar.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om totalisatorspil.

(Lovforslaget (nr. 117) findes i tillæg A. sp. 2179, fremsættelsen i tidenden sp. 3173).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Lysholt Hansen (S):

Vil man have en dyr hobby som trav eller galopspor, må man være indstillet på selv at betale et betydeligt beløb, og det gør man vitterlig også i dag. Det bliver imidlertid mere og mere almindeligt, at flere og flere slår sig sammen om at have en hest, og derfor er det ikke længere en fritidsinteresse, der er forbeholdt folk med en betydelig indtægt.

Jeg indleder med disse bemærkninger, fordi vi i socialdemokratiet ser nogenlunde ens på tipning og totalisatorspil, der begge opfylder to formål, der ligner hinanden og er fuldt legale, nemlig for det første at tilfredsstille en trang til spil i håb om at få en gevinst. Vi gør os helt klart, at for hovedparten af spillerne er det formål, pengene anvendes til, af sekundær betydning. For det